

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03
<https://lett.ubbcluj.ro/>

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Departamentul de limba română și lingvistică generală
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclul de studii	Universitar, nivel licență
1.6 Programul de studiu/Calificarea	Limba și literatura română/Licențiat filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLR6121 Istoria limbii române (Morfosintaxă istorică)						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	F

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					12
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					11
Tutoriat					11
Examinări					2
Alte activități: Consultații					12
3.7 Total ore studiu individual	60				
3.8 Total ore pe semestru	96				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	*	Cunoașterea noțiunilor studiate în cadrul cursurilor de <i>Limba română contemporană, Filologie romanică și Dialectologie</i>
4.2 de competențe	*	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	*
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	* Prezență în proporție de 70%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	cognitive – fundamentarea cadrului teoretic general, de natură să pună în evidență principiile, conceptele și metodele de bază ale analizei lingvistice; asimilarea limbajului, stilului și terminologiei specifice istoriei limbii române, ca și a principalelor tehnici de cercetare specifice analizei faptelor vechi de limbă; practic-aplicative , în sensul exersării modului de utilizare a principiilor, conceptelor și metodelor de lucru întrebuintate în studierea unor fapte de limbă vechi, aplicarea cunoștințelor însușite comunicativ-relaționale , în sensul perfecționării abilităților de a coopera la ședințele de seminar, de a judeca critic și argumentat un fapt de limbă
Competențe transversale	comunicare – îmbunătățirea nivelului de comunicare, de transmitere a cunoștințelor ; inițiativă în abordarea diferitelor aspecte; autonomie în învățare; deschidere spre învățarea pe parcursul vieții respectarea eticii profesionale; corelarea informației; utilizarea integrată a tehnologiei informației valorificarea cunoștințelor anterior dobândite

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	O cunoaștere în profunzime a noțiunilor de morfosintaxă istorică și interpretarea adecvată a unor vechi fapte de limbă. Familiarizarea studenților cu aspecte care țin de diacronie.
7.2 Obiectivele specifice	Asimilarea cunoștințelor și a terminologiei specifice; O bună stăpânire a noțiunilor de istoria limbii române (fonetică, morfologie și sintaxă); Analiza eficientă a unui fapt de limbă, în perspectivă diacronică.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Fonetică și fonologie istorică. Elemente introductive	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
2. Vocalismul	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
3. Consonantismul (I). Evoluția cantitativă a consoanelor	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
4. Consonantismul (II). Evoluția calitativă a consoanelor	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
5. Flexiunea nominală. Substantivul. Declinarea. Cazul	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
6. Flexiunea nominală. Substantivul. Genul. Numărul	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
7. Flexiunea nominală. Articolul	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
8. Flexiuneanominală. Adjectivul. Numeralul	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
9. Flexiunea nominală. Pronumele (personal, de politețe, reflexiv)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
10. Flexiuneanominală. Pronumele (posesiv, de înărire, demonstrativ, nehotărît, negativ, relativ-interogativ)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
11. Flexiunea verbală (I). Categorii gramaticale	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
12. Flexiuneaverbală (II). Verbe auxiliare	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
13. Flexiuneaverbală (III). Modurile și timpurile	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
14. Părțile de vorbire neflexibile. Probleme de sintaxă	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	

Bibliografie

BRÂNCUȘ, Grigore, *Introducere în istoria limbii române*, I, București, Editura Fundației România de Măine, 2004.
COTEANU, I., *Morfologia numelui în protoromână (româna comună)*, București, Editura Academiei, 1969.
DENSUSIANU, Ovid, *Histoire de la langue roumaine. I – Les origines. II – Le seizième siècle*, ediție critică și note de V. Rusu, prefată de B. Cazacu, București, Editura Grai și Suflet – Cultura Națională, 1997.
DIMITRESCU, Florica (coord.), *Istoria limbii române*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978.
DIMITRESCU, Florica, *Introducere în fonetica istorică a limbii române*, București, Editura Științifică, 1967.
FRÂNCU, C., *Gramatica limbii române vechi (1521-1780)*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2009.
GHEȚIE, Ion (coord.), *Istoria limbii române literare. Epocaveche (1532-1780)*, București, Editura Academiei Române,

1997.

MINUȚ, Ana-Maria, *Morfosintaxa verbului în limba română veche*, Iași, Editura Universității «Al. I. Cuza», 2002.

PAPAHAGI, Tache, *Din epoca de formațiune a limbii române*, București, Editura Științifică și enciclopedică, București.,

SALA, Marius, *De la latină la română*, col. «Limba română», nr. 1, ediția a II-a revăzută, București, Editura Univers Enciclopedic & Academia Română, 2006.

TODI, Aida, *Aspecte ale morfologiei verbului în secolul al XVI-lea*, Constanța, Editura Ex Ponto, 2002.

ZAMFIR, Dana-Mihaela, *Morfologia verbului în dacoromâna veche (secolele al XVI-lea – al XVII-lea)*, București, Editura Academiei, 2005.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Fonetică și fonologie istorică. Elemente introductive. Vocalismul. Aplicații	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
2. Consonantismul. Evoluția cantitativă și calitativă a consoanelor. Aplicații	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
3. Flexiunea nominală. Substantivul. Aplicații	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
4. Flexiunea nominală. Adjectivul. Numeralul. Aplicații	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
5. Flexiunea nominală. Pronumele. Aplicații	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
6. Flexiunea verbală. Aplicații	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
7. Părțile de vorbire neflexibile. Probleme de sintaxă. Aplicații	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	

Bibliografie

BRÂNCUȘ, Grigore, *Introducere în istoria limbii române*, I, București, Editura Fundației România de Măine, 2004.

COTEANU, I., *Morfologia numelui în protoromână (româna comună)*, București, Editura Academiei, 1969.

DENSUSIANU, Ovid, *Histoire de la langue roumaine. I – Les origines. II – Le seizième siècle*, ediție critică și note de V. Rusu, prefață de B. Cazacu, București, Editura Grai și Suflet – Cultura Națională, 1997.

DIMITRESCU, Florica (coord.), *Istoria limbii române*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978.

DIMITRESCU, Florica, *Introducere în fonetica istorică a limbii române*, București, Editura Științifică, 1967.

FRÂNCU, C., *Gramatica limbii române vechi (1521-1780)*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2009.

GHEȚIE, Ion (coord.), *Istoria limbii române literare. Epoca veche (1532-1780)*, București, Editura Academiei Române, 1997.

MINUȚ, Ana-Maria, *Morfosintaxa verbului în limba română veche*, Iași, Editura Universității «Al. I. Cuza», 2002.

PAPAHAGI, Tache, *Din epoca de formațiune a limbii române*, București, Editura Științifică și enciclopedică.

SALA, Marius, *De la latină la română*, col. «Limba română», nr. 1, ediția a II-a revăzută, București, Editura Univers Enciclopedic & Academia Română, 2006.

TODI, Aida, *Aspecte ale morfologiei verbului în secolul al XVI-lea*, Constanța, Editura Ex Ponto, 2002.

ZAMFIR, Dana-Mihaela, *Morfologia verbului în dacoromâna veche (secolele al XVI-lea – al XVII-lea)*, București, Editura Academiei, 2005.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Fișa disciplinei a fost alcătuită, ținând cont de noile abordări din domeniu și de planurile de învățământ ale facultăților de profil din țară (de exemplu, Universitatea din București, Facultatea de Litere; Universitatea de Vest, Facultatea de Litere; Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Facultatea de Litere). Conținuturile cursului pot fi valorificate în cadrul studiilor masterale și al celor doctorale, dar și pe piața muncii (cercetători, profesori, personal cu atribuții culturale).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea corectă și identificarea aspectelor discutate în cadrul cursului	Examen scris	70%
	Posibilitatea de a aplica noile cunoștințe și la alte discipline		
10.5 Seminar	Însușirea și identificarea corectă a aspectelor discutate în cadrul seminarului	Verificare pe parcurs și/sau în cadrul examenului final. Aprecierea răspunsurilor pertinente	30%
	Conștiinciozitate; relevanța și relevanța răspunsurilor		
10.6 Standard minim de performanță			

Identificarea și interpretarea adecvată a unor fapte de limbă de dificultate medie

Data completării	Semnătura titularului de curs, Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU	Semnătura titularului de seminar, Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU
10.04.2024		
Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament, Conf. univ. dr. Daiana CUIBUS	
12.04.2024		
Data avizării în Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil,	Ștampila facultății
		